

VLAAMSE OVERHEID

Omgeving

[C – 2022/40177]

20 JANUARI 2023. — Ministerieel besluit tot tweede verlenging van een situatie van overmacht inzake omgevingsvergunningen in de stad Antwerpen**Rechtsgrond**

Dit besluit is gebaseerd op:

- het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, artikel 14/1, ingevoegd bij het decreet van 18 december 2015 en gewijzigd bij de decreten van 3 februari 2017 en 26 april 2019.
- het besluit van de Vlaamse Regering van 9 december 2022 tot vaststelling van een situatie van overmacht inzake omgevingsvergunningen in de stad Antwerpen.

Vormvereisten

De volgende vormvereisten zijn vervuld:

- de Inspectie van Financiën heeft gunstig advies gegeven op 8 december 2022 over het besluit van de Vlaamse Regering van 9 december 2022 tot vaststelling van een situatie van overmacht inzake omgevingsvergunningen in de stad Antwerpen. Dit ministerieel besluit verlengt enkel deze regeling en heeft geen financiële impact.
- er is sprake van het "met bijzondere redenen omklede geval van de dringende noodzakelijkheid" als vermeld in artikel 3, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State zodat geen advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State moet worden ingewonnen.

Motivering van de hoogdringendheid

De informaticasystemen van de stad Antwerpen werden op 6 december 2022 getroffen door een algemene cyberaanval.

Hierdoor werd het volledig gedigitaliseerde proces van de omgevingsvergunningen in Antwerpen ernstig verstoord.

De Vlaamse Regering trof op 9 december 2022 het besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van een situatie van overmacht inzake omgevingsvergunningen in de stad Antwerpen. Bij ministerieel besluit van 23 december 2022 werd dit besluit voor de eerste keer verlengd.

Hierdoor konden intussen stilzwijgende weigeringen door het college van burgemeester en schepenen van de stad Antwerpen vermeden worden en werd de nodige rechtszekerheid gewaarborgd voor alle ingediende omgevingsaanvragen bij de stad.

Ondanks de inspanningen van alle betrokken IT experts en partners is het digitale proces van de omgevingsvergunning tot vandaag nog sterk verstoord.

De verwerking en de opvolging van de aanvragen gebeurt nog steeds handmatig.

Vereenvoudigde procedures met bevraging van de eigenaars van aanpalende percelen en gewone procedures met openbaar onderzoek kunnen nog steeds niet automatisch opgestart worden.

Vermoed wordt dat de vertraagde dienstverlening door de dienst Omgevingsvergunningen van de stad nog enige tijd zal duren.

Immers bouwt zich tegelijk een achterstand op van dossiers die nog moeten behandeld worden, inclusief dus ook de dossiers die tijdelijk opgeschort werden.

Ondanks de extra middelen die zullen worden voorzien om externe medewerkers in te schakelen, dringt zich een tweede verlenging op.

Deze situatie leidt ertoe dat de stad Antwerpen nog steeds de termijnen in het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning en het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning niet kan naleven. Bij termijnen van orde stelt zich minder een probleem, maar wanneer het dwingende beslissingstermijnen betreft kan dit leiden tot ongewenste en onafwendbare gevolgen, zowel voor vergunningsaanvrager, overheid, als betrokken publiek. Deze situatie van overmacht kan de stad niet worden aangerekend. Het is noodzakelijk dat aanvragers hier niet de ongunstige effecten van moeten dragen. Niet ingrijpen zou immers betekenen dat talrijke aanvragers geconfronteerd zouden worden met stilzwijgende weigeringen van hun aanvraag. De stad Antwerpen zelf zal geen kennis kunnen nemen van de gespecialiseerde adviezen die in lopende vergunningsdossiers uitgebracht worden – gezien adviserend via het Omgevingsloket plaatsvindt. Ook hier zijn grote risico's aan verbonden.

Overmacht is een algemeen rechtsprincipe. Er moet echter omzichtig mee omgegaan worden om misbruik te voorkomen, maar dat dit een situatie van overmacht betreft, lijkt door niemand in ernst te kunnen betwist worden.

Om procedurefouten en het overschrijden van vervaltermijnen te vermijden, is het noodzakelijk dat de situatie van overmacht wordt verlengd.

Er is dan ook duidelijk sprake van het "met bijzondere redenen omklede geval van de dringende noodzakelijkheid" als vermeld in artikel 3, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State zodat geen advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State moet worden ingewonnen. Gelet op de hoogdringendheid is een spoedadvies van de Inspectie van Financiën ingewonnen.

DE VLAAMSE MINISTER MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING,
OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME BESLUIT:

Artikel 1. Worden een tweede maal verlengd met dertig dagen:

1° de termijn van 30 dagen, vermeld in artikel 1, eerste en derde lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 december 2022 tot vaststelling van een situatie van overmacht inzake omgevingsvergunningen in de stad Antwerpen;

2° de uiterlijke indieningsdatum van 31 december 2022, vermeld in artikel 1, eerste lid, 2°, en derde lid, 2°, van voormeld besluit van de Vlaamse Regering van 9 december 2022.

Art. 2. Dit besluit treedt in werking op 27 januari 2023.

Brussel, 20 januari 2023.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,
Z. DEMIR